

סמון לציין הרב הקדוש רבי שלמה מקרלין זצוק"ל הי"ד

גליין 101 |

ברשת האיזינו תשב"ג

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

שבוע של חיים

מתורתו בנושא השבוע

סוכות

הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זצוק"ל אמר על הפסוק "חג האסיף בתקופת השנה" - מן החג הקי' הזה יכולים לאסוף ולקחת תקיפות וחיוק בעבודת ה' על כל השנה. (תורת אבות)

מסופר על הרה"ק רבי מרדכי מלעכוויטש זצוק"ל שישב פעם אחת בסוכה וירד גשם שוטף ולא יצא ממנה. ואמר: הגם שאמרו חז"ל בירושלמי הפטור מן הדבר ועושהו נקרא אדיוט, הכול כדאי וכי'.

(שם)

כשהיה הרה"ק רבי אשר הזקן מסטאלין זי"ע בחג הסוכות אצל המאור עינים זצוק"ל, הלך לראות אצלו ההכנה על הדי' מינים, וראה אצלו גודל התלהבותו נורא מאד, והלך משם תיכף ומיד ולא ראה שוב פניו, מחמת מורא שלא יהרהר אחרי רבו שלא ראה אצלו זה.

(ברכת אהרן)

פ"א נזדמן רבי יואל זי"ל (הרה"ק רבי יואל מטשאפלה - תלמיד רבינו מרן הרש"ק והמהר"ם מלעכוויטש זי"ע) בחג הסוכות ללכו"ץ, והזמין הרה"ק רבי מיכל'ה זי"ל שיהי' אורח שלו. אח"כ כשעמד רבי מיכל להיכנס אל הסוכה, פתח בדיבורים נוראים להשפיל את עצמו, איך יהי' גוף מתועב כמוני להכניס אשור ורובו באתר קדושה עילאה, והפליג עוד בדברים המשברים את הלב, עד כי נמס לבו של רבי יואל בקרבו, וליום מחר כשהזמין שוב לבוא בסוכתו אל הסעודה הרגיש רבי יואל שאינו יכול לעצור כח לזה.

(תורת אבות)

הרה"ק רבי צבי הירש מדאבראוויץ היה מבין גדולי חסידי רבינו רבי שלמה ואחריו הסתופף בצל תלמידו הרה"ק רבי אשר הזקן מסטאלין זי"ע. בכתבי ר' ישע שו"ב (מערכת מרן זי"ע אות נז) מביא עליו סיפור מעניינא דיומא: ר' הירש דאבראוויצער היה מחסידי רבי שלמה מקרלין, פעם אחת לא היה לו אתרוג ולא היה לו כי אם קאפטין אחד לשבת ויום טוב, ומכר או משכן את הקאפטין וקנה עבורו אתרוג, ולא היה לו במה לילך להתפלל ולבש הקיטל והלך להתפלל.

קדושת הקדוש

אמרים מובחרים, יקרים ומאירים, מתוך הספר 'קדושת הקדוש' הנמצא בשלבי עריכה

מתינות והתבוננות

בשם הקארלינער: "מחץ מתנים קמיו", במתינות נמחצו כל הקמים.

(דברי אהרן)

עיטורי קדוש

הדעת. לאור זה לא מיהר נסיעתו, ואירע לו נס ע"י זה, כי בדרך התנפלו אז שודדים ומרן זי"ל ניצל על ע"י העיכוב. וסיים: "בשובה ונחת תושעון" - בישוב הדעת בנחת ובמתינות באה הישועה.

בימינו אין להקפיד על כך

הרה"ק רבי יחנן מסטאלין קארלין זי"ע היה אומר, שכהיום אין לנקוט בדרך עבודה זו משום שאם יתעכב שמא לא יעשנה בכלל, וכך לשון קדשו: סטאלינער דרך איז ישוב הדעת, אמאל פלעגט זיין דער דרך אין סטולין אז אפילו ס'האט איינעם אנגעכאפט א ברען צו טאן א גוטע זאך, האט מען איהם געהייסן פריער האבן ישוב הדעת און נאכער דאס טאן, היינטיגע צייט זאגן מיר אז ס'כאפט איינעם אן א ברען צו טאן א גוטע זאך זאל ער אריינכאפן און טאן, ווארום מיזאל איהם הייסן ווארטן ביז ישוב הדעת, ווער ווייסט וואס נאכדעם קען זיין? [-]העבודה על פי דרך החסידות הוא "ישוב הדעת". לשעבר היו נוהגים באם אחזה התלהבות לאדם לעשיה טובה, היו מצוים עליו שיתיישב בדעתו ולאחר מכן יעשה זאת. אך בימינו אנו אומרים, כאשר מתלהבים לעשיה טובה, למהר לעשותה. משום שאם נמתין ליישוב הדעת, מי יודע אם הוא יעשה זאת לאחר מכן].

מתינות בדבר הרשות

אבל הנה דבריו של הרה"ק רבי יחנן זי"ע מוסבים רק על עשיות טובות, שבהם כהיום אין להמתין ליישוב הדעת, כי שמא תתקרר התלהבותו ולא יספיק לעשותו. אך בוודאי בדברי הרשות שאינם דברים שבקדושה, אם עולה על רעיונו איהו דבר לעשותו - בוודאי צריך הוא להתיישב קודם אם זהו רצון ה', וצריך לעצור ולהתבונן קודם כל דבר אם לעשותו אם לאו.

וכן בעת האכילה יש לאכול במתינות וביישוב הדעת. ובפרט בדברי תענוגים שעולה על רוחו לעשות צריך להקדים לכל דבר יישוב הדעת.

מתינות וישוב הדעת

מתנים הוא מלשון מתינות. כאשר יעשה כל דבר במתינות ובהתבוננות, יכול הוא למחוץ את כל הקמים עליו להפריעו בעבודת ה'. בעבודת ה' יש חשיבות לעשות כל דבר ביישוב הדעת ובהתבוננות. כאשר נתבונן נראה שבכל יום מזכירים מאות פעמים את שם ה' הגדול והנכבד, דבר שמלאכים ושרפים לא זכו לכך, ובני ישראל זיכה אותם ה' בזה. על כן צריך להיזהר שהתפילה לא תהיה אצלו כדבר קבוע, שהאדם יאמר: אלך ואתפלל [-]לאמיר גיין אפ דאוונען]. אלא לעשות זאת במתינות, להתבונן שנעמדים להתפלל לפני ה', לדעת את פירוש המילות, להתפלל במתינות. וכן בכל עשיה שעושים הן באכילה וכל הדברים, לעשות זאת ביישוב הדעת. (ע"פ דברי הרה"ק ה'בית אהרן' מקארלין זי"ע, דברי אהרן).

וכבר אמר הרה"ק ה'בית אהרן' מקארלין זי"ע שהמהירות מביאה לידי עצבות, וכך פירש את הכתוב "ירבו עצבותם אחר מהרו" - ממה מתרבה העצבות, כי "אחר מהרו" - מכיון שרוצים לתפוס את הדבר המאוחר לפני הדבר הראשון.

יסוד גדול בעבודה

וכן כתב הרה"ק רבי אשר הזקן מסטאלין זי"ע בסדר יומו: ישוב הדעת ומתינות קודם כל דבר, הן בדיבור והן במעשה. כמאמר חז"ל "מרבא ישיבה מרבה חכמה", וכמאמר חז"ל "מתון מאתן", והכל לפי זמן או יום או שעה או רגע. וזה כלל גדול "שב ואל תעשה עדיף" וזה עמוד ויסוד גדול לעבודה.

קבלה מהבעש"ט

איתא בספר דברי שמואל מהרה"ק מסלונים זצ"ל: כתיב (ישעיה ל, טו) בשובה ונחת תושעון. סיפר הוא זי"ל כי מרן ר"מ מקוברין היה פעם במזיבו' והיתה שם בתו הצדקנית של הרה"ק ר' ברוך ממזיבו' זצ"ל, וביקר אצלה. כשרצה לנסוע לדרכו, אמרה לו: יש לנו קבלה מאבינו הקדוש אז מ'זאהל זיך ניט הייליך, שהעיקר הוא ישוב

סיפור מאילנא דחיי

רבינו הקדוש • צדיקי דורו • הדבקים בחיים

הריצה הנלהבת בעקבות רבינו שלמה

מלא חיות והתלהבות משך כל זמן ביקורו של רבינו הרש"ק, ולא רצה להיפרד מרבינו הקדוש בשום אופן. והנה כשהרלי"י נצרך לפתע לצאת החוצה לאיזה צורך, ניצל רבינו הרש"ק את שעת הכושר ומיהר לצאת מהר את הבית לבית הכנסת כי פנה יום. כשהבחין רבי לוי יצחק כי הרש"ק יצא את ביתו, קם מיד, פרץ החוצה ללא כסות הרבנות העליונה, והחל לדלוק בעקבותיו של רבי שלמה האהוב. הבחינו תושבי זעליחוב במראה הלא שיגרת, כיצד רבם מורה דרכם, נס ברחובות ללא מלבושיו, שלא לפי כבודו ובוודאי שלא לפי כבוד בני העיר. החליטו אפוא על אתר לפטר את רבי לוי יצחק ממשרת הרבנות בעירם. נבערים היו אותם תושבי זעליחוב מהשגת תבערתו הטהורה של השרף רבי לוי יצחק אל קונו ויצורו, ובכך הפסידו במו ידיהם את האוצר הגדול שהיה תחת ידם משך עשר שנים תמימות. ואכן, לאחר עשר שנים בהן מילא רבי לוי יצחק את תפקיד רב העיר זעליחוב, עד לאותו שמחת תורה שנת תקל"ה, עבר לפינסק רבתי שם שימש ברבנות עשר שנים נוספות, ושוב הוצרך לעזוב את הרבנות נוכח הצקות ועלילות המתנגדים, עד לקביעת מושבו בבארדיטשוב משך כ"ה שנות שובע ושלוש עד להסתלקותו, ביום כ"ה תשרי תק"ע - לפני רי"ג שנים.

חג שמחת תורה שנת תקל"ה בעיר זעליחוב. הרה"ק סניגורן של ישראל רבי לוי יצחק בן שרה סאשא חובק אל חיקו את ספר התורה בדבקות עצומה, מגביה עצמו ברקידה של מצווה, בכל כוחותיו, בשמחה עצומה, ובחדוות ה' היא מעוה. זיעה רבה ניגרת מפניו הקדושות, אגלי זיעה קדושים מרקידתה של תורה יורדים ונספגים בבגדיו של הרבי הקדוש, יורדים ואף מספיגים את ספר התורה. הניח השרף את ספר התורה ונטל ספר תורה אחר. שוב נתלהב הצדיק רבי לוי יצחק ולפת את ספר התורה בסערה, שש ושמש בשמחת התורה כי היא לנו עוז ואורה, יקד ועלו לכבודה של תורת ה' תמימה ולכבוד נותנה הבורא ברוך הוא, אשר הוא וישראל ואורייתא חד הם. לאחר פרק זמן, שוב נתלחלח ספר התורה מזיעתו של הצדיק, ושוב נאלץ רבי לוי יצחק להניח את ספר התורה, שנטלוהו מתפללי בית הכנסת ועטפוהו בבדים. תשוע כהוגן היה רבי לוי יצחק לאחר עבודת הרקידה הנשגבה, ובחולשתו הגדולה פנה לביתו, להניח את גופו הנשבר למנוחה. והנה הגיע ובה לבית רבינו רעו הקרוב הלוא הוא רבינו הקדוש רבי שלמה מקארלין זכותו יגן עלינו. ישב רבינו הקדוש לצד מיטתו של הרלי"י, והיו השניים משוחחים מעניינים גבוהים ברומו של עולם, ברעות וידידות עמוקה. שעה ארוכה ישבו הני תרי עמודי עולם והאריכו בשיחם הגבוה. רבי לוי יצחק

ילדי רבינו שלמה

חידת השבוע

חידה: מדוע שכב הרבי הקדוש רבי לוי יצחק מברדיטשוב במטתו ביום שמחת תורה?

הפתרון לחידה מופיע בעלון זה.

כדי לענות על החידה יש לחיג לקו לודמיר 02-3011122, להכנס לשליחת הילדים - שלוחה מספר 0, ולפעל לפי ההוראות. בין הפותרים נכונה תגורל זכות רכישת ספרים.

אוצרות ומשגים

המגיד ממעזריטש הקדוש החליט לשלח לשם את רבי אהרן מקארלין, בידעו, כי בכח קדושתו הגדולה ובדבוריו הנפלאים מלאי הטהר והחן, יחד עם עמידתו העקשת ללא מורא - בודאי יצליח להצית את אורה של החסידות בליטא ולקרוב נפשות רבות לאביהן שבשמים. באחת הפעמים, בטרם יצא רבי אהרן לדרך לליטא, גלה לו המגיד ממעזריטש כי יהודי רם מעלה מתגורר בליטא, ומה מאד כדאי להביאו למעזריטש. וכך היה לשונו הקדוש של המגיד: "אור גדול קיים בליטא, רצוני שתביאנו הנה". יצא רבי אהרן לדרך וחקף על פני עירות רבות. בכל מקום מסר דרשות נלהבות בפני היהודים, אשר לבם התעורר ועיניהם זלגו דמעות של רגש למשמע דבריו הנוראים של רבי אהרן, וכך חזרו בתשובה שלמה. כידוע, זכה רבי אהרן מקארלין במשך שלושים וָשש שנות חייו, להחזיר שמונים אָלף (!) נשמות יהודיות בתשובה שלמה. בכל מקום אליו הגיע רבי אהרן, בכל בית מדרש בו דרש, חפש ותר היטב אתו אותו 'אור גדול' אותו צוה עליו רבו להביאו אליו. אך טרם מצא את שחפשו...

פיצד התקרב רבינו הקדוש ר' שלמה לדרך החסידות? בשנת העשרים לחייו החל רבינו הקדוש להתקרב לדרך החסידות ולדבק ברבותיו הקדושים - המגיד ממעזריטש ורבי אהרן הגדול מקארלין. היה זה בעת ששמע רבי שלמה כראש ישיבה לתלמידים באחת הערים שבליטא. הוא הטיל על הבחורים אסור חמור להשתתף בדרשות של מגידים שונים שהיו באים לעתים קרובות לעירות ונושאים דרשות באזני הקהל. הסבה שאסר זאת, היתה מפני שרבים מאותם הדרשנים פונתם לא היתה למטרת חזוק הצבור, אלא לשם רוח ממון, ודבריהם היו מלאי עצבות וקלל לא היו מחזקים את הצבור... באותו זמן עמד המגיד הקדוש ממעזריטש ופקד על תלמידו רבי אהרן הגדול מקארלין לצאת לערי ליטא ולמסר שיחות ודרשות באזני יהודיה, לחזק את לבם ורוחם, ולהפיץ את תורת החסידות של הבעל שם טוב הקדוש. בכונה תחלה שלח המגיד את רבי אהרן לליטא, כיון ששם היו מתגוררים מתנגדים רבים לדרך החסידות, שחששו מן הדרך שזה עתה נוסדה והחליטו ללחם כנגד הפצתה.

החיים בלודמיר

החיים בלודמיר בעבר ובהווה

השגחה פרטית בערש"ק סליחות

באגדרטה מיוחדת שהוקמה בגיא ההריגה במקום בו הוצאו להורג כל יהודי העיר. מיד עם היוודע הדבר, נסעו פעילי הכנסת אורחים לודמיר למקום, וכך זכו להוות נציגות יהודית מכבדת ומקדשת שם שמים במעמד. בטקס הדליקו נרות נשמה לעילוי נשמת הנספים הקדושים. לאחר מכן נערכה פגישה מיוחדת במשרדו של סגן ראש העיר בין זה האחרון לבין הרב פינחס שפר שליט"א יו"ר הכנסת אורחים לודמיר, וידידנו מזכה הרבים העומד לימינו בכל עת הרב ישראל מאיר גבאי שליט"א. בפגישה שהתנהלה ברוח טובה, סוכם בין הצדדים על שיתוף פעולה הדדי למען חזוק ותפעול הביית הכנסת אורחים, 'בית רבינו', והציון הקדוש.

השגחה פרטית מופלאה התגלתה ביום שישי ערש"ק פרשת כי תבוא, ערב שבת סליחות תשפ"ב. בעת שהותנו בעיר לודמיר נודע לנו כי בדיוק ביום זה עורכת העיריה המקומית טקס שנתי לזכרם של שמונה עשר אלף יהודי לודמיר שנטבחו על קידוש ה' בשנות המלחמה, לפני 79 שנה - בחודש אלול שנת תש"א. בחודש ניסן של אותה שנה רוכזו כל יהודי לודמיר בגטו, וחולקו לשתי קבוצות, ה'מועילים' שמנו 14,000 נפשות, וה'אינם מועילים' שמנו 4,000 נפשות. עד לחודש אלול, אז החלו להוציא את כל יהודי העיר אל שדות הבורות שנחפרו ושם הוצאו להורג ע"י הנאצים ימ"ש. בתום שבועיים נספו בדרך זו כל יהודי לודמיר, הי"ש. ארץ אל תכסי דמם. בכל שנה מתקיים הטקס

גיא ההריגה

ראשי הכנסת אורחים לודמיר בפגישה עם סגן ראש העיר